

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 24 cor. (14 Lei)
Pe 1/2 de an . . . 12 cor. (7 Lei)
Un număr 40 fileri (30 bani.)

lese ca număr poporal al „Unirii“ în fiecare Joi.

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos.

Redactor: Alexandru Lupeanu-Melin.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 1 cor. a doua și a treia oră 80 fil.

Din Upsiă, de hârtie suntem siliți să scoatem acest număr numai pe patru pagini. Ne doare inima că trebuie să-o facem, dar vom căuta pe toate căile să câștigăm hârtie îndestulătoare și nădăjduim să putem ieși iarăși cât de curând tot pe opt pagini, ca mai înainte.

Mama Regină...

În zilele de curând trecute am fost la București. Și am văzut în grădina crăiască a Palatului dela Cotroceni pe micii orfani ai neamului, pe cari Maiestatea Sa Regina Maria, buna noastră Stăpână, i-a luat pe lângă sine, ca să-i crească alături de odraslele sale... Sunt patru de toți: Vasile, Petrică, Niculiță și Mișu. Copii fără părinți, jertfe ale războiului cumplit. Petrică e orb, sârmanul; el nu poate să vadă strălucirea împărătească în care se găsește. Dar simte marea dragoste ce-l împresoară și obrăziorii lui rumeni arată fericierea de care e pătruns.

Adunați din toată țara de mâna gingașă a Reginei, ei cresc pe lângă curte, se amestecă printre gardișii străluciți ai Palatului, se joacă unde le place, hoinăresc prin parcurile grădinei și sunt desmierdați de toată suflarea... Sunt îmbrăcați ca niște cătănuțe dragi, toți li alintă și le vorbesc dulce. Doamnele de curte li cuprind pe subsuori, îi mângăie, îi poartă în brațe. Ei sunt „copiii“ Maiestății Sale!

I-am întrebat cu dragoste multă:

— Cine vă crește pe voi, dragilor?

— Mama Regină! — răspunde Niculiță, mititelul. — Mama Regină ne îmbracă, Mama Regină ne îngrijește, cu Mama Regină stăm noi la masă... Și cu Tata Regele!

Mama Regină!

— Noi suntem copiii Reginei, să știți, întărește Petrică, copilașul cel fără vedere. Principesa Ileana e sora noastră...

Doamnele din Basarabia din Bucovina și din Transilvania, cari erau de față, nu-și mai pot stăpâni înduioșarea; li cuprind în brațe, li strâng la sânuri și le udă fețele cu lacrimi de bucurie.

Orfanii Neamului, copiii Reginei!

O, Doamne al ceriurilor, se poate închipui ceva mai înălțător, mai creștinesc? Patru copilași de săteni, ai căror părinți au murit în grozava înclăstare a războiului, luați de suflet la Curtea Regească și crescuți alături de mlădițele crăiești!

Se poate găsi pe lume o inimă mai mare și mai înțelegătoare, decât aceea care bate în pieptul Mamei noastre a tuturor?

...Mergem să vedem grădina mai de aproape. Vedem cărări împrejmuite de flori și de verdeață, vedem coturi de pădure, lacuri și fântâni săritoare. Vedem vechi troițe de piatră, cruci bătrânești, cari arată adâncă credință creștinească a stăpânilor.

Copilașii orfani se joacă printre arbori, rād veseli, se alungă ca nește pușori apucați la larg. Niculiță o ia înainte și se urcă pe-un arbore crenguros. Vasile îl vede și îl oprește ca un frate bun:

— Niculiță! Să stai bineșor că te spui Prințesei Ileana. Și se supără... Știi tu că se supără, dacă nu ești bun!

Niculiță aude, ascultă și coboară din arbore. Ar putea el să supere pe... Principesa Ileana? Pe sora lui dulce... O, nu!

Și tot așa, la fiecare pas, orfanii Neamului arată, că ei se simt acasă, că sunt ai Curtii, sunt frații odraslelor crăiești, sunt ai Reginei.

Scumpii de ei! Și scumpa de Mamă!

Mai târziu, în aceeași zi, am avut fericirea să ne primească Maiestatea Sa Regina la Palatul din Calea Victoriei. Ne-a strâns mâinile cu căldură, ne-a învăluit în lumina zimbetului său dulce. Și ne-a vorbit de Ardeal...

— A fost așa de frumos la Voi! M'ați primit, ca pe mama Voastră, pe mama Românilor. Am fost atât de fericită la Voi...

— Acum am atât de mulți copii. Și-mi pare atât de bine de ei... Sunt și a Voastră și sunt fericită. Să spuneți asta acolo la Voi! Să spuneți. La revedere, la revedere...

Iată, spunem dorința Mamei noastre a tuturor. O spunem cu ochii plini

de lacrimile fericirii. Și spunem cum am găsit-o, cum ați văzut-o și voi frați săteni din tot cuprinsul Ardealului: înflăcărată de dragostea Neamului, ocrotitoare a celor bolnavi și năpăstuiți, bună și scumpă, și mare, cu adevărat: *Mama Regină!*

A. Melin.

De peste săptămână.

Știri din Banat.

— Sărbii au ținut la Timișoara o adunare, cerând ca Banatul să nu se alipit României. Numărul celor de față n'a trecut peste 500 de inși... Înainte de adunare frunțașii sărbilor imbiâu oricui câte 10 coroane pe ceas, dacă vor lua parte la sfătuire.

— Băncile și fabricile din Timișoara au trimis la Belgrad pe directorii lor, ca să înainteze o scrisoare de împotrivire, în care pretind, ca Sărbii să nu mai ducă în țara lor mașini și altele din fabricile dela Timișoara. Că Sărbii au luat de mult acest obicei de câștig ușor...

— În ținuturile ocupate încă de armata sârbească, Românii oduc tot mai rău.

A fost prins vărul fostului împărat Carol.

În săptămâna trecută a fost prins aproape de Colomea și dus la București arhiducele Wilhelm de Habsburg, vărul fostului împărat și rege Carol. Arhiducele nu se putea împăca cu noua stare de lucruri din Austria împărțită și dorea să facă turburări cu ajutorul ucrainenilor, al căror rege ar fi vrut să ajungă. În scopul acesta pregătea în Galiția o răscoală împotriva hotărârilor Conferinței de pace. Acum își odihnește ostenelele zădarnice în închisoarea Marelui Cartier General din București.

Temeiul nădej- dilor noastre.

Cu ajutorul atotputernicului Dumnezeu, din voința și tăria noastră, am ajuns și noi Români, să ne vedem stăpâni pe soarta noastră. Ni-s'a isbândit adecă, să închegăm acea Românie Mare, de care au visat părinții noștri, și pentru care și-au vărsat scumpul lor sânge trații și copiii noștri.

Să fim însă cu băgare de seamă. Nu e vorba numai de înfăptuirea României mari, ci e vorba și de *ținerea și înflorirea ei în viitor.*

Și venind vorba de ținerea și înflorirea României mari din viitor, mărturisesc, că mă întreb: are întru adevăr nădejdea noastră temei, cât să credem, că vom putea ține și desvoltă ceea ce am câștigat?

La întrebarea aceasta nu pot să răspund decât, că da, avem temei. Și temeiul ni-l chizășuiește înainte de toate *hărnicia* noastră.

Orice popor din lume trăiește din truda, osteneala, hărnicia filor lui, și trăiește atâta vreme cât li dăinuiește aceasta însușire. Dela legea aceasta nu facem și n'am făcut abatere noi Români. Căci veacuri dearândul am avut soarta amară să muncim tot în brazda altuia, și n'am perit, pentru că muncind ziua pe seama altuia n'am uitat să muncim pentru noi noaptea. Au fost grele zilele acele de muncă neltreruptă, dar trebuie să recunoaștem, că ele ne-au susținut. — Și apoi să credem, că de aici încolo are să ne părăsească hărnicia? Să ne lenevim acum, când nu alții vor să se mai bucure de rodul ostenelelor noastre, ci noi înșine? Un nebun poate să creadă așa ceva, dar cel cu scaun la cap, nu!

Mai este însă încă o împrejurare, care mă face să cred în viitorul României mari. Și aceasta este *iscușința* neamului nostru românesc. Sunt neenumărate lucrurile acele frumoase pe cari le face pentru înfrumusețarea și ușurarea gospodăriei sale, sunt feliurite și minunate țesăturile femeii române, sunt neltrécute cântecetele, doinele, poveștile (basmele) Românilui. Și cred, că nu va zice nimenea, că pe aceste le poate iscodi o mîine întunecată! Atâta i-ar trebui, — știu, că l-ar rade

Hora Româncuțelor.

Colea jos în grădiniță

Vin surată, vin,
Să culegem peliniță,
Vin surată, vin!

Și d'acolo la isvoare

Vin surată, vin,
Să culegem lăcrămioare
Vin surată, vin!

Și cu ele la cosițe

Să ne'mpodobim
Și la joc între fetițe
Noi să ne mândrim!

C'asa trebuie să fie

Fiica de Român,
Unde calcă să reînvie
Pământul străbun!

Haidem dar în hora mare

Să jucăm mereu,
Și mâine la sezătoare
Să muncim din greu!

C'asa trebuie să fie

Fiica de Român
Unde calcă să reînvie
Pământul străbun!

lumea. Dar iscusit a fost românul și atunci, când împrejmuit de popoare dușmănoase și peștrițe la mațe, a știut în cursul celor două mii de ani decând trăiește pe aceste plaiuri, să aște mii joacele, ca să-l țină și să-l întărească, cât acum în urmă singur e în stare să ajungă deasupra tuturor.

Alt temei al nădejdelor noastre a fost și trebuie să ne fie *cumințenia*. În tot trecutul nostru de neam am știut până unde să întindem coarda, așa, ca să nu ne primejduim. Am fost pururea acel om cumpătat, care judecă ce se poate face și îndeplină în anumite împrejurări. Și dacă în trecut am fost astfel, acum tocmai să desmintim povețele trecutului? Nu. Ci tocmai acum trebuie cu lădoită luare aminte să judecăm, că unindu-ne toți Români trebuie să apărăm o țară a noastră întreit așa de mare cum a fost România, că trebuie să ne îngrijim de o armată mai mare, de postă, de telegraf,

de tren mai mult, că trebuie să se chibzuiască mult la împărțirea pământului, ca nimărui să nu i-se facă nedreptate, că trebuie preluate și susținute o mulțime de școli, cari vor avea să ne lumineze pe noi și copiii noștri. Dar Doamne câte ar mai trebui să se facă! Vedem și știm cu toții, că trebuie atâtea și atâtea, durere însă, că omul e om, și toate lucrurile nu le pot isprăvi deodată. Bolșevii ruși încă au crezur, că vor putea dintr'o lovitură să îndreptă răul, și iată acum văd că nu se poate, și pun pușca jos. Ori vrem să ajungem ca Rușii, să rădă lumea de noi?

Faptul, că sunt scăderi, și că se întâmplă nedreptăți, nu-l tăgăduiește nime, dar nedreptățile aceste să nu le punem deadreptul în cărca ocărmuirii, ci în cărca unor slujbași uitați de sine și lacomi, cari mai curând ori mai târzior, au să-și ice pedecapsa.

G. Dănilă.

Extras din ordonanța Nr. 21 și Nr. 25 (modifi- cată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără recredință prin localuri publice gări, trenuri, peștrăsi, etc., vor comunica colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Liceele noastre.

Când eram sub stăpânirea ungurească abia despre patru licee (gimnazii) puteam zice, că sunt ale noastre. Acestea erau, cel din Blaj, cel din Brașov, cel din Beiuș și cel din Năsăud. Mai era unul la Brad, dar numai cu 4 clase. Astăzi? Aproape nu este oraș în care să nu avem liceu românesc. Și așa e cu dreptate, și așa ar fi trebuit să fie și sub Unguri, că doar din truda și din banii noștri se susțineau.

Licee nouă românești se deschid la toamnă, în următoarele orașe: Baia mare, Caransebeș, Dej, Făgăraș, Ibașfalău, Lugoj, Sibiu, Turda, Alba-Iulia, Cluj, Orăștie, Oradea mare, Sighet, Târgu Mureșului, Arad, Șimleu și Sătmar. Fiecare liceu poartă numele câte unui bărbat vrednic de al neamului nostru, ca Gheorghe Șincai, Andreiu Mureșianu, Radu Negru, Timoteiu Cipariu, Gheorghe Lazăr, Mihai Viteazul, Gheorghe Barițiu, Aurel Vlaicu, Dragoș, Simeon Bărbușiu, și alții, ca să se vadă, că și noi Români am avut oameni cu învățătură și oameni mari, și că din pilda lor să se însuflească tineretul a-și vedea de carte, și

ca să se nizuiască a se face vrednic urmaș al lor.

Nu rămâne, decât ca tot românul, care are copil cu tragere la învățătură să se gândească încă de pe acum și să adune bani, ca să-l poată trimite la unul din liceele înșirate.

Arestarea subprefectului din Bistrița.

Abia am ajuns să fim noi stăpâni în vechiul nostru pământ și au și început unii dirigători de ai noștri să-și facă, cum s'ar zice, mendrele. S'au pus pe lucru, s'au legătuț cu jidani și cu felii de felii de speculanți și și-au umplut buzdunarele. Chiar la începutul domniei noastre se vorbea, că un domn din Uioara și-a făcut milioane din soda caustică (cu ajutorul căreia se fierbe săpunul), pe când noi nu puteam să ne cumpărăm nici un chilogram. Iară acum, la Bistrița, au pus mâna pe însuși subprefectul Dr. Leon Scridon, și l'au arestat pentru că a făcut gheșefuri neiertate și a primit bani pentru tot felii de permise de export.

Ne doare inima când aflăm despre astfel de lucruri, și ni-e rușine, că unii conducători de ai noștri au fost în stare să facă astfel de lucruri. Pretindem însă, ca Consiliul Dirigent să fie cât se poate de aspru în judecarea acestor felii de lucruri și să-i dea afară din slujbe pe toți aceia, cari au fost în stare să necinstească și pângărească numele de Român. Noi Românii am fost până acum oameni cinstiți, așa că nimenea nu s'a putut atinge de numele nostru, de omenia noastră. Atât Ungurii cât și frații noștri din România veche ne cunoșteau oameni de omenie, și tot cinstiți și de omenie voim să fim și de aici încolo. Iar dacă se află între noi și uscături, să le scoatem afară, să le curățim, să ne lăpădam de ele.

Noi, cei ce scriem la această foaie, vă și rugăm fraților săteni să ne scrieți toate nedreptățile pe cari vi le face unul sau altul dintre slujbașii noștri, și noi li vom lua la trei parale și dacă nu se vor îndrepta, li vom pune cu numele în foaie și vom cere pedepsirea lor cât mai aspră, după cum cerem și astăzi să se facă lumină deplină în afacerea aceasta mârșavă. Părerea noastră, și credem că și a D-voastră, este, că mai bine să perim cu toții decât să fim oameni de nimica. Cinstea și omenia înaintate de toate!

Suferințele Bănățenilor

nu mai au sfârșit. Ziarele aduc știri tot mai de necrezut despre tiraniile săvârșite de Sârbii fără de suflet. Li bat și li chinuiesc pe bieții Români și-i pedepsesc în bani, încât o grămadă de țărani de ai noștri au ajuns la sapă de lemn. Și apoi acești Sârbi ar vrea să aibă pe atâția Bănățeni sub stăpânirea lor? Și Marele Sfat pentru pace s'ar invoi la aceasta?

Am avut mai zilele trecute o întâlnire cu un Bănățean, care a trăit dela începutul revoluției sub stăpânirea sârbească. El spune, că ceace scriu foile e numai floare la pălărie pe lângă ceace au avut și au de suferit. Dară nu este român în Banat, care să sufere o stăpânire sârbească. Ei asteaptă încă, până se va hotări soarta Banatului și sufer, dar îndată ce se va da o parte din Banat Sârbiei ei părăsesc cu toții căsile și moșiile și se mută în România-mare, că doară cu deasila nu-i poate ținea nimenea.

Asta e hotărîrea Bănățenilor noștri și nu ne mirăm de aceasta hotărîre mai cu seamă când cetim despre cruzimile Sârbilor. Credem însă sus și tare, că soarta Banatului încă nu este hotărîță și că Banatul întreg va fi al nostru. În credința aceasta ne întărește mai cu seamă purtarea sălbatică a Sârbilor.

Să ne aducem aminte de purtarea Ungurilor. N'au făcut ei aceleași prostii înainte cu câțiva ani? Nu erau și ei asemenea cânilor turbați? Și nu și-au primit oare răsplata? Dumnezeu nu bate cu băta, i-a risipit și i-a îmbucătățit așa, cum nici prin gând nu le trecea nici celor mai îndrăsneți visători. Așa vor păți-o și Sârbii. Se va convinge adevărat Marele Sfat pentru pace, că Sârbii sunt din cale afară prea pătimiși, că toamai patimile acestea nu-i arată potrivii pentru ca să stăpânească și alte popoare, pe când noi Românii suntem un popor pașnic, care lăsăm pe toată lumea să trăiască după bunul ei plac pe plaiurile noastre frumoase și astfel ne vor da Banatul întreg și nestirbit.

Asta e convingerea noastră și chiar de aceea așteptăm liniștiți sfârșitul. Iară Sârbilor le zicem: dați numai să meargă, arătați-vă și lumii, care nu vă cunoaște, slăbiciunile și veți ajunge tocmai la ceace nici prin gând nu vă trece, la pierderea Banatului.

Din Lumea largă.

Granițele Ungariei.

Marele Sfat pentru pace tocmai acumă lucră la granițele Ungariei. Acumă se hotărăște cât de mare are să fie Ungaria viitoare, despre care spunea un mare gânditor ungar înainte cu 70 de ani, că Ungaria n'a fost, ei va fi. Și noi suntem de părerea, că Ungaria numai de acumă va fi Ungarie, pentru că până acumă a fost o amesfecătură de tot felii de popoare năcăjite și orbite, pe care le stăpâna o mână de oameni hrăpăreți și nesățioși.

Granițele Ungariei însă trebuie să fie făcute de așa, că nici un sat românesc să nu rămână sub stăpânire ungurească. Destul am suferit o mie de ani, de acumă nu mai vrem să suferim. Noi nu dorim să luăm sub stăpânirea noastră nici un străin, nouă ne este destul pământul românesc, noi nu suntem hrăpăreți, nu suntem asemenea Sârbilor nesățui în a înbuca ce nu e al nostru, dar nici dela noi să nu se ia nimica. Iar însulele acelea de Săcui și de Unguri cari s'au vârat cu deasila în trupul neamului nostru, vor avea libertatea cea mai largă și toate drepturile ce li se cuvin. Așteptăm dreptate, dreptate de mult așteptată, care ni-se cuvine de atâtea sute de ani, decând tata Traian ne-a adus pe aceste plaiuri, și dreptate vrem să le facem și puținilor străini, cari se află printre noi, dreptate nepărtinitoare și adevărată. În această nădejde ne rugăm din inimă curată Dumnezeuului atotputernic, care ni-a purtat de grijă în cele trecute vremuri și care nu ne va părăsi nici de acumă.

Un nou stat între Germania și Franța: Republica Rhinului.

Războiul acesta mare, care acumă de cinci ani de zile este plaga omeniei, își are originea în parte și în dușmănia dintre Francezi și Germanii. Germanii adevărați au cuprins la 1871 Parisul și au dictat de acolo, de unde și astăzi se dictează, pacea Francezilor învinși. Atunci au luat Germanii dela Francezi Alsacia-Lorena alipindu-o la Germania. Mare a fost supărarea Francezilor din pricina aceasta și de atunci în coace numai o singură dorință aveau, să-și răsbune adevărat asupra Germanilor și să le ia iarăși îndărăpt țara aceea bogată și neprețuită, care este Alsacia-Lorena. Și iată că visul li s'a împlinit, în anul trecut Germanii au

fost bătuți și ei vrând-nevrând trebuie să le dea Francezilor Alsacia-Lorena.

Francezii au mers însă cu un paș și mai departe și și-au zis: ori cât de tare să-i batem pe Nemți, ei nici când nu vor uita Alsacia-Lorena, și îndată ce se vor întări iarăși, vor cerca să ni-o iee. De aceea au cerut dela Marele Sfat pentru pace, ca între ei și Germanii să se croiască o nouă țară neatârnată și aceasta este Republica Rhinului, care s'a înființat acumă. Bine înțeles că Germanii nu sunt bucuroși de ea și lucră din răspuțeri împotriva. Cu toate acestea însă Republica nouă s'a înființat, își și are deja președintele ei, pe Doctorul Dorten, care are mari nădejdi de propășirea acestei țări. Această țară nouă va cuprinde cam 12 milioane de locuitori și va avea drept capitală Wiesbadenul.

Stările din Budapesta.

Ori cât de mari dușmani ne-ar fi fost și ne mai sunt încă și astăzi ungurii, ne doare inima, când cetim cât au să sufere din partea bolșevicilor și a conducătorilor acelora. O foaie ungurească dela noi, care se scoate la Sibiu, dă următoarele vești din capitala Ungariei:

Mâncările s'au cam isprăvit, locuitorii orașului au ajuns să cumpere pe bani scumpi carnea de cloțan. Iară prețul unei găște este până la 1200 cor. Pedepsa cea mai simplă este moartea, asta se dă și celor ce nu vreau să primească banii cei noi de hârtie de câte 5 cor. Bani de câte 25 și 200 coroane fabrică zi de zi cu milioane. În împrejurimile orașului pe câmp zac neîngropate trupuri de femei. Zilnic se încheie și desfăc mii de căsătorii. Fiecare femeie e datoare să se mărite după cel ce o cere și e vai de capul ei dacă se opune. Ovreei, cari au făcut toate aceste blăstămății, știu că oare când vor fi luați la trei parale, acum umblă să se încreștineze, nu cumva schimbările cari se vor face, să-i ajungă neîncreștinați.

Cu toate acestea puterile biruitoare nu vreau să intre în Budapesta și să o ouprindă, ci lasă ea ungurii ei înșiși să se convingă despre prostiile făcute și astfel să răstoarne ei de ei guvernul bolșevist.

Bulgarii ne fac ochi dulci.

Cum, cum nu, destul, că am ajuns să cetim și aceasta minune. Bulgarii ne fac ochi

dulci, ne fac curte și ne sprijinesc prin zările lor împotriva Sârbilor. Mare lucru, de tot mare. Bulgarii, cei mai mari dușmani ai noștri, ne întind mâna spre împăcare. Iată ce zice despre aceasta marele român, dl Nicolae Iorga dela București: »Mâna lor? Dar o cunoaștem! E mâna, care s'a înroșit cu sângele miilor de copii ai țării noastre căzuți în zilele cumplite dela Turtucaia. E mâna, care s'a întins distrugătoare asupra grădinii noastre dobrogene, din care a făcut un pustiu. Este mâna, care a scotocit pretutindeni după orice sărăcămie românească până ce a oprit-o brațul nemțesc, ca să prade singur. E mâna silitorului încremenind brațele miilor de victime. E mâna, care a stat doi ani înclășată pe grumazul țării pe care credea s'o poată sugruma.

Și cu oroare, cu scârbă strigăm toți înaintea ispitei de azi, răspingând ciolanele crude ale acestei mâni, un singur cuvânt: *înapoi!*

Legătura noastră cu polonii și cu ceho-slovacii

trebuie să fie nu numai de pe o zi pe alta, ci cât se poate de trainică și strânsă. Asta o cere viitorul nostru, o cer însă mai cu seamă împrejurările de astăzi. Am mai spus-o de multe ori, suntem încunjurați de toate părțile de dușmani. Dușmani ne sunt bulgarii, pentru că nu le dăm Dobrogea, dușmani sârbii pentru că vrem Banatul întreg, dușmani de moarte ungurii, pentru că le-am luat Ardealul și părțile acelea din Ungaria, unde se înstăpâniseră de o mie și mai bine de ani, dușmani nelimpăcați rușii, fie mici fie mari, fiindcă nu au putut trece peste leșurile noastre la șanta lor de veacuri, la Târgul atât de mult dorit.

De aceea astăzi, când armata noastră vitează a făcut legătura cu polonii (leșii) și cu ceho-slovacii, când noi am intrat în Pocușia veche până la Colomea și Stanislau, când vitejia noastră i-a scăpat pe ceho-slovaci de o înfrângere destul de mare, le zicem fraților poloni și ceho-slovaci un „bine v'am găsit” și le întindem mâna frățască, mâna românească, în care așezăm și inima noastră curată și prietnească. Noi dorim o prietinie trainică, o prietinie veșnică. Noi n'avem ce cere dela ei și ei dela noi, decât numai omenie și bună înțelegere, pentru că n'are nici un în-

țeles să ne dușmănim, după ce nici noi la ei și nici ei la noi nu au aproape nici un poporean. Noi le vom da tot ce avem, în schimb ei asemenea ne vor întinde ajutor când și unde va cere lipsa. Numai astfel ne vom putea apăra de dușmanul comun, care ni-a fost celor trei popoare deopotrivă vechea Rusie, care nici pe viitor nu făgăduiește să ne fie prietină. Fie așadar într'un cias cu noroc legătura de arme pe care am încheiat-o cu aceste două popoare.

Satele din România-Vechă în primejdie

La Congresul Ligei Culturale din București, despre care am scris și noi în numărul trecut al gazetei noastre, mai mulți preoți și oameni de bine au atras luarea aminte a conducătorilor Ligei, că înzădar se îngrijese ei de binele sufletesc al poporului, dacă de trup nu se îngrijește nimenia. Au arătat câtă lipsă, câtă suferință este în satele acestea. Lipsește pâinea, îmbrăcămintea, rufăria, medicamentele, medicii, lipsește și săpunul. Urmarea: mor oamenii munciți, trudiți, nehrăniți îndeajuns, rău îmbrăcați, nespălați și neprimeniți, și sunt o pradă sigură a tuturor bolilor, care-i zăciuiesc. Sunt sate, spune Părintele Bănescu din Râmnicul-Vâlcea, unde muriau câte 25 de inși pe zi, și protul ne mai putând răzbi, prohodia câte șapte-opt odată și așa-i îngropă.

Nouă Ardelenilor, se înțelege, nu ne vine a crede așa ceva. Noi, har Domnului, avem ce mânca. Dară din prisosul nostru n'ar fi bine oare să dăm ceva și fraților noștri, ai căror feciori își jertfesc sângele pe frontul Tisei pentru ca să ne mântuească pe noi? Cel ce are inimă de creștin și de român, nu va cell nepăsător aceste șire, ci va face tot ce-i este cu putință ca să aline durerile celor ce nu din vina lor mor acum de moartea cea mai amară, de foame. Noi credem, că o cerere a Conziliului Dirigent către poporul din Ardeal ar face să se adune mai multe vagoane de mâncare și de îmbrăcăminte pentru acești nefericiți.

Preoți! Învățători!
răspândiți „UNIREA
POPORULUI” prin-
tre săteni.

ȘTIRI.

— **Darul Maiestății Sale Regelui Ferdinand.** Din prilejul vizitei Sale prin Ardeal, Maiestatea Sa Regele a dăruit orașelor: Sibiuu 10,000 Lei, Carerii mari 3000, Făgăraș 3000, Bistrița 5000, Alba-Iulia 5000, Blaj 3000, Turda 3000, Cluj 10,000 și Oradea mare 10,000 Lei.

— **Macedonia independentă.** Multe vești despre frații noștri din Macedonia până acum au ne-au sosit. Dar tocmai zilele aceste ● gazetă italiană (Idea Nazionale) ne vestește, că Macedonia amăsurat principiilor lui Wilson are să fie republică de sine stătătoare. Știrea aceasta nu poate decât să ne îmbucure, pentru că până mai dăunazi nu se svonea altceva, decât, că Macedonia are să fie împărțită între Sârbi și Greci.

— **Din țara ungurească.** Țărâtimea maghiară din marginea de cătră Apus a Ungariei s'a săturat mai curând de bolșevistii unguri, și s'a răsculat în contra lui Kun Bela și a gardei lui roșii. Ba în părțile acele și armata bolșevică a trecut pe partea răsculașilor. Până acum vre-o 3440 comune iau parte la revoluția asta nouă, deși oamenii lui Kun Bela își pun toate puterile să strivească revoluția. Opintirea lor însă pare zădarnică, pentru că nemulțămirea între țărani crește într'una.

— **Luptele Cehoslovacilor cu Ungurii.** Zilele trecute aliații noștri Cehoslovacii au fost în mare strămtoare din partea ungarilor, cari au ajuns să le cuprindă și Cașovia. Acum primim vești, că după lupte îndârjite de două zile ungurii au fost franți și pe lângă Cașovia au mai pierdut și orașul Șalgotarian, cu băile de cărbuni cu tot, așa că ungurii nu mai au cărbuni la locomotive (mașinile cu aburi, bivoli). Ungurii acum se retrag în mare neorânduială.

— **Bolșevistii Ruși bătuți din nou.** În Rusia de nord bolșevistii au suferit iarăș o mare înfrângere. Li s'au luat 1000 prinsoneri și mult material de războiu. În timpul mai nou se vestește, dar nu se întărește, că Petrogradul ar fi cuprins, după unii de Finlandezi și Estoni, după alții de Englezi.

— **Americanii ne ajută cu de toate.** Nu putem să fim destul de mulțămitori Americanilor, cari auzind de sărăcia cea mare, de lipsurile grozave pricinuite de Nemți în România-veche, ne sar într'ajutor împărțind între popor îmbrăcăminte,

hrană și tot ce pot aduce din țara lor bogată.

E foarte frumoasă fapta acestor străini, cari merg ei înșiși și se conving ei cu ochii proprii de mizeriile bieților oameni; n'avem cuvinte să le putem mulțămii în deajuns, bunul Dumnezeu însă le va răsplăti însutit.

— **Adunarea de protestare din Sibiu pentru Banat.** În Dumineca Rusaliilor s'a ținut la Sibiu o mare adunare de protestare împotriva obrăsniceii Sârbilor, cari vreau să ne ciuntească Banatul, și ne năcăjesc în felii și formă numai ca să ni-l poată răpi. Au vorbit mai mulți oameni de seamă, chiar și reprezentantul sașilor din Ardeal Dr. Roth Hans Otto și al nemților din Bucovina, Dr. Buton. S'au trimis telegrame de protestare ministrului din București și imputerniciților noștri dela Marele Sfat pentru pace din Paris. Iar fratele președintelui Consiliului Dirigent din Sibiu, învățatul adv. Dr. Cassiu Maniu, a arătat drepturile noastre asupra Banatului, adunându-le toate într'un mănunchiu.

— **Adunarea Germanilor din România-Mare.** În ziua de Rusalii s'au adunat la Sibiu reprezentanții Germanilor din România-Mare pentru ca să facă o tovărășie a cărei șantă este: »Vrem să fim cetățeni credincioși aj statului nostru».

Cu această ocazie au trimis o telegramă frumoasă dlui Maniu, care le-a răspuns cu multă căldură.

— **Cât plătește Germania.** Prin tratatul de pace Germania e datoare să plătească aliaților 100 miliarde despăgubire. Nu strică a ști, că un miliard face o mie de milioane.

— **Mort, împlinindu-și datoria.** Din Roma se vestește, că medicul Dr. Ioan Rujdea a murit de tifus exantematic. Gloriosul răposat s'a molipsit de boală îngrijind pe legionarii români, față de cari purta o dragoste neșarmurită.

— **Moștenitorul de tron al Sârbilor nu primește Coroana Ungariei.** Ungurii în desnađejea lor ar face totul pentru ca să scape de perire. Așa în lunile trecute le-au înbiat Sârbilor Coroana, vrând să-l aleagă pe regele Sârbilor de craiu unguresc. Ba și de aceea era vorba, ca să se alătore la România, pentru că bine văd ei, că singuri nu pot trăi. Acuma se vestește din Belgradul Sârbiei, că moștenitorul de tron al Sârbilor nu este aplicat să primească Coroana maghiară. Astfel ungurii rămân cu buzele umflute având și pe mai departe cărmuitor pe jidanul Kun Bela. La așa cap așa căciulă.

Număr cenzurat de Iuliu Maior.